

Celje ostane še nadalje
samostojno mesto

Spricjo nadaljnega razvoja naše oblasti in poglabljanja demokracije je nujno, da se reorganizira način dela ljudskih odborov, ker se je pokazalo, da dosedanje oblike, ki so bile v preteklosti nujne in pravilne, na današnji stopnji ne odgovarajo več in bi zaviralo vplivale na nadaljnji razvoj. Dosedanji krajevni ljudski odbori se bodo razširili tako, da se bodo gospodarsko in v zvezi s tem tudi politično sodelovali. Krajevni ljudski odbori bodo približno obsegali področje nekdanjih občin in se bodo tudi imenovati občinski ljudski odbori. Nastane vprašanje, zakaj ravno občinski ljudski odbori in občine. Stvar je razumljiva, če upoštevamo, da so že bivše občine tvoje nekakšno gospodarsko celoto dotičnega kraja, kar je olajševalo upravljanje in gospodarsko dejavnost. Ime občina pa je tudi tradicionalno in lepo slovensko ime. Povsem razumljivo je, da se bodo novo ustanovljene občine po svoji oblastveni liniji in karakterju oblasti bistveno ločile od prejšnjih, saj je znacilna današnje ljudske oblasti bistveno drugačen kot pa je bil v starri Jugoslaviji. Oblast se ne menja in ostane še nadalje oblast delovnega ljudstva kot dosedaj, razlika od sedanjih krajevnih ljudskih odborov in bodočih občin je le v teritorialni razdelitvi in v upravljanju. Poleg druge gospodarske smotrosti se bodo občine gospodarsko okreplili, upravljanje isti bo cenejše in tudi njihova samostojnost bo prišla bolj do izraza. Sami občinski odbori pa se bodo tudi kadrovsko okreplili, ker bo lažja izbira dobrih in predanih ljudi. Kakor krajevni ljudski odbori, tako se bodo združili tudi nekateri okrajni ljudski odbori. V okrajne ljudske odbore se bodo ponovno vključila vsa dosedanja iz okrajev izločena mesta razen Ljubljane, Maribora in Celja. Celje ostane še nadalje samostojno mesto izven okraja. Funkcija mestnega ljudskega odbora bo v tem primeru okrajnega in krajevnega značaja. Teritorialno se bistveno ne spremeni, verjetno pa je, da se bodo k mestu priključili še posamezni bližnji terenki okraja Celje-oka in to Teharje ter Šmarjeta. Način dela občinskih in okrajnih ljudskih odborov se bo nekoliko spremeni. Ker je ljudski odbor organ gospodarske uprave, ki pa v zvezi z novim načinom gospodarjenja ne dovoljuje upravno-operativnega vodstva, se mora spremeniti tudi organizacija okrajin, mestnih in občinskih ljudskih odborov. Dosedanji izvršni odbori se v celoti ukinejo in se prenese vse delo na plenum ljudskega odbora in je plenum mestnega ljudskega odbora kot celota zakonodajn in izvršil organ. V zvezi s tem se bo moral mestni ljudski odbor pogosteje sestavljati, da mu bo mogoče izvajati vse oblastvene funkcije. Z ukinitev izvršilnih odborov pride Mestni ljudski odbor kot celota tako dejansko do popolne veljave. Ljudski odbori bodo imeli za izvrševanje administrativnih nalog svoj aparat, ki pa bo po obsegu znatno manjši od sedanjega. Aparat Mestnega ljudskega odbora bo delal v okviru svetov, katerih bo šest in to: Svet za gospodarstvo, Svet za finance, Svet za komunalne zadeve, Svet za prosveto in kulturo, Svet za ljudsko zdravstvo in socialno skrbstvo ter Svet za notranje zadeve. Na čelu svetov bodo predsedniki svetov, ki so obenem člani plenuma ljudskega odbora. Predsedniki svetov ne bodo profesionalci, kot so bili do sedaj. Voda upravnega aparata v svetih pa bo sekretar sveta, kateri bo stalno plačan uslužbenec. Aparat svetov bo podrejen svetu in predsedniku ter tajniku ljudskega odbora, ti pa direktno plenumu ljudskega odbora. V vseh važnih zadevah sveta odloča celotni svet ne pa sam predsednik. Ljudski odbori bodo po potrebi tudi izvajali razne stalne in nestalne komisije, ki bodo proučevale določene probleme in o uspehu svojega dela poročale ljudskemu odboru. Vse odgovornejše uslužbence mestnega ljudskega odbora bo razporejal na službeno mesta plenum Mestnega ljudskega odbora. Upravni aparat mestnega ljudskega odbora se bo od dosedanjih 102 uslužbencem zmanjšal približno za 50%. Ker bo število teh uslužbencov za polovic manjše, bodo morali tisti uslužbenci biti sposobni opravljati svoje naloge. Vsekakor bo prišlo do izraza veliko večja samostojnost uslužbencov kot dosedaj. Zato bo moral biti vsak uslužbenec strokovno, politično in kulturno razgledan. Ti uslužbenci so v službi ljudstva, zato morajo služiti ljudstvu in zato ni dovolj, da se razvijajo enosransko. Sposobni bodo morali biti, da bodo samostojno vršili svoje delo, poleg tega pa bodo morali znati na pravilen način pojasnjavati ljudem vse ukrepe ljudske oblasti. Zato je nujno, da je ta kader strokovno sposoben, zaveden in politično razgledan ter da ima pravilen pristop k ljudem. Pri predsedstvu Mestnega ljudskega odbora je postavljena kadrovsko-personalna komisija, katera bo izdelala predlog za razporeditev uslužbencov mestnega ljudskega odbora po kriteriju, ki je zgoraj naveden. Da bo na pod-

Savinjski vestnik

CELJE, 17. novembra 1951

G GLASILO OSVOBODILNE FRONTE MESTA CELJA, OKRAJEV CELJA-OKOLICE IN ŠOŠTANJA

Izpolnili so letni plan 60 dni pred rokom

Proizvodni plan, ki ga je sprejel devlavski svet podjetja »PREVOZNI-
STVO« Celje, ni bil majhen z ozirom
na razpoložljiv avtopark in kvaliteto
nekaterih skoraj dotrajanih tovornih
avtomobilov. Velike težave so čakale
delovni kolektiv v teku leta.

Tako v začetku leta je devlavski svet seznamil celoten kolektiv z nalogami, ki jih mora izvršiti avtopark in mehanična delavnica. Potrebno se je bilo trdo spoprijeti s težavami že v začetku leta, kajti že precej iztrošeni avtomobili so zahtevali pazljivo in skrbno ravnanje šoferjev ter precej popravil, ki jih je veden in požrtvovano vršila mehanična delavnica. V prvem četrletju pri analizi izvršitve finančnega in proizvodnega plana pa je devlavski svet sklenil, da se stroški raziskovanja in osnovnega materiala zmanjšajo ter da se zmanjša odstotek uporabe pogonskega goriva. S tem sklepom je bilo doseženo, da se je pričela postavka nadplanskega dobljika večja. Velika borba za izvršitev plana je bila uspešno zaključena. Priznati moramo, da so šoferji in osebje mehanične delavnice v voljo in vztrajostjo opravljali napake, katerih ni bilo malo.

Sindikalna podružnica je v povezavi z devlavskim svetom pojasnila sklep o delavskem svetu in upravnem odboru. Mnogo je bilo govora o tem, kako naj se ravna z avtomobili, vsakokrat je bilo treba čimprej odstraniti, da ne bi nastala večja škoda. Izvršitev finančnega plana s 150 odstotki je dokaz, v kolik meri je delovni kolektiv izpolnil svojo obveznost.

V tem času je podjetje pridobilo nekaj zelo dragocenega orodja in strojev, kakor je stružnica, vrtljni in brusilni stroj. S pridobitvijo teh strojev so se stroški režije znižali, kajti vsa popravila so se vršila v domači delavnici. Tudi čas popravila se je s tem zmanjšal.

Poglejmo procente izvršitve plana:
km 135%
km s tovrom 147,01%
Prepeljanih ton 104,82%
Prepeljanih tonskih km 104,26%

Za takšno izvršitev plana ima zasluge celoten delovni kolektiv. Največ so k uspehu prispevali šoferji. Omeniti je treba najboljše med njimi: Per Antonia, Lavrenčič Alojza, Stegu Stankota, Stožir Martina, Šmona Leo-

Železarna Štore se širi

Proti koncu novembra bo v Štorah dograjen podaljšek nove livarne. Novo livo jamo v tem podaljšku so že zgradili in bodo lahko v njej ulivali do 25 ton težke valje, medtem ko so doslej ulivali le 10 tonske valje. Nova tovarniška hala je dolga 42 metrov, široka pa 34 metrov. V to svetlo halo bodo postavili še drugo plamenično peč.

Začeli so tudi z montažo nove električne peči, ki bo prva te vrste v državi. Peč bo delno izdelana pri nas, delno pa bo uvožena iz inozemstva. V tej peči bodo naenkrat oddili nad 20 tisoč ton specialnega surovega železa.

Poleg tega skrbijo za splošno razširitev in mehanizacijo celotne železarne, katere stari del je zares začastil v primeri z napredkom industrije in mehanizacije.

ročju mestnega ljudskega odbora ljudstvo seznanjeni z ukrepi in delom Mestnega ljudskega odbora, bo Mestni ljudski odbor izdajal svoj službeni vestnik.

S tem, da se bo izvedla reorganizacija ljudskih odborov, pa ni rečeno, da so bile dosedanje oblike dela nepravilne. Te oblike so bile nujne na določeni stopnji razvoja in edino pravilne. Ker pa socialistična revolucija je zaključena s tem, da prevzame delovno ljudstvo oblast v svoje roke, pač pa se revolucija v novih pogojih nadaljuje in razvija v višjo fazo, zato je razumljivo, da mora tudi oblast svoje oblike dela spremniti v popolnejšo obliko in ne stati na prvoč, kar je to primer v Sovjetski zvezdi, kjer se je aparat in oblast v statičnem stanju zbirkoziriziral in postala tiran ljudstva. Vemo, da bo Vzhodni blok s svojo centralno zopet lajal v svet, da se vraca s svojimi občnimi na staro. Za to pesem pa smo mi popolnoma neobčutljivi, ker vemo kaj delamo in kaj hočemo. Sedanost in bodočnost pa kaže našo pravilno pot, kar spoznavajo tudi vse progresivne množice na svetu.

polda, Videčnik Avgusta in Vrenko Ivana.

Tudi mehanična delavnica je pod vodstvom pridnega in požrtvovальнega vodje tov. Lednik Toneta in najblžnjih sodelavcev, Resnika in Špana imela obilo dela. Popravila so izvrševali v zelo kratkem času.

Predjetni in iznadjljivi direktor podjetja tov. Pipan je tudi veliko pripomogel tem uspehom. Vsako jutro, ko pride v službo takoj »poprunata koliko je urat, ter že ukrepa zoper te ali one napake in pomanjkljivosti. Vedno ga skrbi, kako se bo ta ali ona stvar iztekel in kako bi se dalo to ali ono zadevo najboljše izpeljati.

Poleg tega se je delovni kolektiv seznamil na rednih, tedenskih, študijskih sestankih o vseh tekočih gospodarskih vprašanjih. Sindikalna podružnica je zelo pomagala pri organizaciji sestankov in pri pravilnem tolmacenju važnih ukrepov.

»Če bomo dobili še nekaj novih tovornih avtomobilov se bomo drugo leto še bolje odrezali,« pravijo člani delovnega kolektiva, ki se trudijo, da bi do konca leta še bolj dvignili percent doseženega letnega plana.

Ali šoštanjskega okraja ne bo več?

Gоворице, ki so jih raznii neodgovorni ljudje razširili po šoštanjskem okraju, da bo šoštanjski okraj upravno-teritorialno razdeljen na celjskega in slovenjgrškega, so kaj hitro propadajo, nekateri so celo vedeli natanko povedati o tej razdelitvi: Šoštanj bo spadel k Celju; Družmirje ki so le kilometer oddaljene iz Šoštanja pa bi spadalo k slovenjgrškemu okraju. Nekateri, ki so nasedli tem govoricom, so kmalu spoznali, da ni vse res, kar se za ogrom sliši.«

V četrtek je zasedal v veliki dvorani Doma sindikatov v Šoštanju okrajski ljudski odbor na katerem so obravnavali novo upravno-teritorialno razdelitev okraja. Šoštanjski okraj, ki sedaj obsega 27 krajevnih ljudskih odborov v treh dolinah: Saleški, Zadreški in Zgornji Savinjski dolini, bo s priključitvijo še štirih krajevnih ljudskih odborov iz sosednjega celjskega okraja postal številčno močnejši in tvoril večjo gospodarsko celoto kot dotedaj. Kljub temu, da je upravno-teritorialna razdelitev okraja po občinah že vedno v diskusiji, je že danes tudi za šoštanjski okraj več ali manj jasno, da bo z ozirom na gospodarski pogoj

določene teritorialne enote izgledala upravno-teritorialna razdelitev šoštanjskega okraja nekako takole:

Dosedanjih 31 krajevnih ljudskih odborov, računajoč s priključki Letuša, St. Andreja, St. Ilja in St. Janža iz celjskega okraja, bi po novi predlagani upravno-teritorialni razdelitvi v okraju tvorilo 14 občin. Teh 14 občin bi obsegalo kraje: SOLČAVO, LUČE, LJUBNO, Radmirje, GORNJI GRAD, Novo Štifo in Bočno; NAZARJE in Smartin ob Dreti; REČICO OB SAVINJU; MOZIRJE, Ljubija in Šmihel nad Možirjem; ŠMARINO OB PAKI, Letuš in Gorenje; TOPOLISCO, Sv. Florjan, Bele vode, Zavodnje in Ravne; DRUŽMIRJE in Lokovico; VELJENJE in Škale; ŠALEK in St. Janž; ST. ANDRAŽ in St. Ilj. Šoštanj bi imel statutarni položaj mestne občine spadajoče k okraju, Občinski ljudski odbor Topolšica bi imel svoj urad v Šoštanju ali pa v neposredni bližini, ker pa večina prebivalstva iz teh krajev prihaja običajno v Šoštanj, kjer kupujejo v trgovinah in tudi druge opravke bi spotoma opravili, drugod pa bi bili sedež občinskih odborov v prvo imenovanih krajih.

Takšna je predlagana upravno-teritorialna razdelitev okraja. Široka diskusija bo morda v prihodnjih dneh dopriniesla k malenkostnim spremembam nekega dela kraja — naselja; morda celo vsega kraja.

Gotovost, da bo šoštanjski okraj še v bodočem obstoju in imel sedež v Šoštanju je narekovala Izvršnemu odboru OLO, da bo pristopil k gradnji lastne stavbe v kateri bodo poleg upravnega aparata, ki se bo še znatno zmanjšal imeli poslovne prostore še okrajni odbori družbenih organizacij. Te dni je veččlanska lokacijska komisija določila gradbeno parcelo. Nova okrajna stavba bo stala na desnem bregu Šoštanja pod hribčkom Gorice, kjer bo tudi bodoče središče, predvsem še radi tega, ker je v neposredni bližini televideni dom, bodoče kino v zadružnem domu, šola itd. Nova stavba bo odmaknjena od železniške postaje le ptičih 200 m. Namestitev vseh okrajnih uradov v eno stavbo bo strankam prihranilo mnogo časa, saj jim ne bo treba tukati do sosedje, vsak mesec iskatki poslovne prostore tega ali onega poverjeništva v drugem poslopu! Ne bo več neprestanih seliščev uradov, kar je blila raka-rama šoštanjskega okraja.

Z gradnjo nove stavbe bodo pričeli v zgodnjih pomladih, gradnjo pa je preuzele Okrajno gradbeno podjetje. Z dograditvijo okrajne stavbe se bo v veliki meri zmanjšala stanovanjska stiska v Šoštanju, saj sedaj sami uradi zavzemajo doberšen del stanovanjskih zgradb. Poleg tega pa bosta v dolegnem času dograjeni tudi dve večstanovanjski stavbi Elektrarne v Šoštanju. Pa tudi zasebniki, med njimi lepo število delavcev, bodo zgradili v kratkem času svoj dom.

Zadružniki v Arji vasi dosegajo vedno večje uspehe

V kmetijsko obdelovalni zadrugi Arja vas so letos pridelali 221 meterskih stotov hmelja več kot lani. Kompriški so imeli posejan na enakih površinah kot lani, vendar so ga letos oddali 4 vagonje več kot lani. Samo trgovini zadružnega sklada so ga oddali 6 vagonov. Poleg tega so za široko potrošnjo oddali 20.000 kg razne zelenjavje in 10.000 kg povrtnih ustanovan in podjetjem. V teh kratkih starih, podprtih z nekaj številkami, se zrcali veliki uspehi te zadruge v preteklem gospodarskem letu.

V letošnjem letu imajo že 145 govedi, 52 konj, svinj pa imajo 100 več kot lani.

Vzorna sindikalna podružnica

Do razpusta okrožnega sodišča v okrožnega tožilstva je bila Sindikalna podružnica Sodišča-tožilstva med najbolj delavnimi v Celju. Po tem razpustu pa je ostalo le šestim številkam članov in del v podružnici ni moglo dosegati potrebnega razmaha in širine.

Po ponovni postavitvi okrožnega sodišča v okrožnega tožilstva je bilo število članov močno povečano, in je zaradi tega podružnica na izrednem občnem zboru izvolila nov odbor.

Na prvem množičnem sestanku so bili spredstavljeni občni načrti za novo delo v podružnici. Ta prvi sestanek je s svojo posebno življenjnostjo dal mnogo pobud za bodoče delo. Med drugim si je sindikalna podružnica zadal načrt, da zbere v okviru društva »Pravnik« vse pravnike v Celju, ki imajo v naši družbeno-ekonomski ureditvi prav posebne naloge. Pravnik ne more biti samo pravnik, marveč je njegova naloga še večja in važnejša v tem, da je tudi učitelj. Kdo naj pravilno razlagata namen in pravilno usmerja delo številnih zakonov in pravilno ako ne pravnik.

Zadana naloga sindikalne podružnice ima prav poseben pomen, ker se bo ob pravilni izvedbi izvranedno koristna.

V šoštanjskem okraju so nakupili žirino

Poverjeništvo za kmetijstvo okraja Šoštanj je skupaj s Kmečko delovno zadrugo Mozirje in Ekonomijo rudnika Velenje nakupilo pred dnevi v Ajdovščini na sejmu 15 glav živine. Od tega je 6 bikov, 6 telet in 3 krave. Živila je sivorjava dolenske pasme, montafonske krvi, ki je bila uvožena iz Švicer. To živilo so plačali 20 do 100% dražje, kot je povprečna cena za klavno živilo. Za povzdig v obnovno živiloreje v tem živilorejskem okraju bi bilo nujno potrebno, da se

na ta način začne ta vrst kmetijstva uspešne razvijati. V

Pa svetu...

ČE NOCES BITI SOVJETOM POKOREN, MORAS POSLUSATI NJIHOVE PSOVKE

Na zasedanju generalne skupščine OZN v Parizu je bil sprejet med drugimi na dnevni red tudi jugoslovanski predlog skupaj z rezolucijo po kateri naj bi delegati razpravljali o nasilstvih, ki jih izvaja Sovjetska zveza z njenimi sodelišči nad jugoslovanskimi narodi. Prvi se je razprave po tem vprašanju udeležil sovjetski delegat Sobolov in sicer na ta način, da je s kletvicami nediplomatskega besednega zaklada in lažmi bati jugoslovansko ljudstvo in državno vodstvo. Govornik je moral predsedniku zasedanja opozoriti naj bo zmernejši v svojih izrazih in naj se strogo drži predmeta. Tudi Čehoslovaški in Poljski delegat sta uporabila moskovski žargon.

ODGOVOR DR. ALEŠA BEBLERJA

Jugoslovanski delegat dr. Aleš Bebler je srditim napadom sovjetskih in satelitskih delegatov odgovoril, da je bilo že naprej jasno, na kakšen način bodo soveti odgovorili na jugoslovansko noto. Povedal je, da psovke izpopolnjujejo tiste vrzeli, kjer manjka dokazno gradivo sovjetske obrambe proti jugoslovanski obtožbi. Kljub žolčim napadom sovjetskih in satelitskih govornikov je generalna skupščina s 44 glasovi sklenila, da se da na dnevni red jugoslovanska pritožba o sovražnih ravnanjih vlade ZSSR, vlad Bolgarije, Madžarske, Romunije in Albanije ter vlad Poljske in Čehoslovaške, proti Jugoslaviji. Proti je glasovalo samo pet delegacij sovjetskega bloka.

TRUMAN SE ZAVZEMA ZA NADALJNO GOSPODARSKO IN VOJASKO POMOČ FLRJ

Predsednik ZDA Harry Truman je pred kratkim poslal članom Kongresa posebno pismo, v katerem se zavzema za nadaljnjo gospodarsko in vojaško pomoč Jugoslaviji. V pismu opozarja, da je Jugoslavija izpostavljena vedno večjemu pritisku SZ in ujenih satelitov, ki so že davnno prekoračili po mirovni pogodbji določeno število oboroženih sil.

OBE STRANKI NA KOREJI VZTRAJATA PRI SVOJEM

Sestanki zveznih oficirjev ob teh nasprotjujočih strank še vedno nimajo zadovoljivega uspeha. Nesporazum nastaja zaradi mnogih točk, med katerimi je najvažnejša postavitev neutralne cone, zamenjava vojnih ujetnikov in način nadzorstva nevtralne cone.

Neugodno vreme prepričuje večje vojaške operacije na fronti.

NAPETOST V EGIPTU ZOPET NARASČA

V Egiptu so se dogodki in odnosi med britansko vojaško upravo in egiptskimi oblastimi poostriile. Egiptsko ustanovo še nadalje bojkotirajo Britanci, egiptski delavci pa zapuščajo britanske ustanove. Ob Sueškem pasu je britanska vojska v pripravljenem stanju. Soredniki britanski vojaški pripadniki v Egiptu v možnosti zapuščajo Egipt. Egiptska vlada je povabilo ameriške parlamentarce, naj pridejo v Egipt in si ogledajo položaj v deželi.

NEVZDRŽEN TEROR NA MADŽARSKEM

Madžarska vlada se bavi s prisilnim izseljevanjem mestnega prebivalstva. Na ta način se hočejo rešiti nezaželenih ljudi. Kličejo jih na polico, kjer jim pokažejo zemljevid, naznačen s krajem, ki naj bi bili njihova nova prebivališča in pregnanci morajo izbirati. Seliti se morajo v 48 urah. Mnogi ljudje pa tajinstveno izginjajo neznamokam, tako da bližnji sorodniki ne najdejo sledi za nesrečniki. Govori se tudi, da skrivoma odpeljejo tudi mnogo madžarskih strokovnjakov na delo v Sovjetsko Zvezo.

CHURCHILL SE VEDNO MISLI NA SESTANEK TREH VELESIL

Predsednik britanske vlade je izjavil, da še ni opustil misli o sestanku s predsednikom ZDA Trumanom in predsednikom sovjetske vlade Stalinom. Trenutno še nima načrtov za tak sestanek, vendar upa, da se bodo okoliščine in pogoj za to izboljšali.

POPLAVE V ITALIJII, ŠVICI IN NA KOROSKEM

Zaradi neprestanega deževja so nastale v severni Italiji, Švici in Avstriji velike poplave, zemeljski plazovi in druge elementarne nesreče. Povsod je neurje zahtevalo človeške žrtve in povzročilo veliko materialno škodo.

Halo pošta... pošta... halo pošta!

Ti obupni klici celjskih telefonskih naročnikov bodo kmalu zamrli v brnenju avtomatske centrale, ki jo gradijo strokovnjaki tovarne »Nikola Tesla« iz Zagreba na celjski pošti. Tuk poleg sobe, kjer sedi vrsta telefonist, na temen druga poleg druge kot v solskih klopih in vtičajo kovinaste sklinčke v luknjice na plošči številčnega labirinta, nastaja mehanični robot, ki bo vzdržljiv, nezmotljiv in hiter. Nastaja »tisočuh« in »tisočrok« telefonist, kateremu ni treba spanja, ki ni nikoli nervozan in je nad vse uslužen ter natančen. Ta robot bo opozarjal sam na napake v svojem ustroju, sam bo beležil medkrajevne razgovore, jih sešteval in toliko, da ne bo sam napisal računa naročnikom. Stokrat v mesecu bo naročniku za pogovor v mestu ustregel zastonj, vse nadaljnje pogovore pa mu bo moral naročnik plačati.

Ko sem jih obiskal, mislim strokovnjake, sem videl šele ogrodje, to se pravi okostnjak tega robofa. Živci ali žice so ležale še v zabožih. Strokovnjaki so mi rekli, da sem prišel prezgodaj, kajti mesec dni za tem bi mi zamaglil vid pogled na nemogoče prepletet stroj z žičami, lampicami, varovalkami itd. itd. Za tako pisanje bi moral biti strokovnjak.

Telegrafist-robot ne bo omogočal samo pogovore Celjanov med seboj. Veza bo poslovne ljudi in znanke med okraji. Potrošnik se samo potrdi do svojega prejemnika, zavrti številko sosednje centralne, ki jo želi, zavrti številko tamkajšnjega telefona in brez besed: vežem, linija ni prosta, zasedeno, potrpite, počakajte itd., bo lahko slišal zaželeno osebo.

*

Do tri gre rado — pravi pregovor. Tako je tudi s celjsko avtomatsko telefonsko centralo. Prvo so hoteli postaviti Nemci. Toda leta 1945 so spoznali, da se bodo le malo časa pogovarjali preko nje, zato so je od-

Iz zabojev nastajajo kupi tressk

Dokaj nenavaden je ukrep Državnih železnic, ki določa, da postaje ne smejo več natovarjati embalažnih zabojev v sestavljenem stanju, temveč razbitje v deske. S tem se dela ogromna škoda. Na primer celjsko podjetje »Sadje« mora zaradi tega vsak teden razbiti nad 40 zabojev. Ti razbiti zaboji niso za nobeno rabo več. Nov embalažni zabolj, običajne velikosti, stane 150 din. Torej vzemimo. V en zabolj gre 25 kg jabolk. Te stanejo recimo 500 din, dodajmo še ceno uničenega zabolja je 650 din. Če je zabolj od podjetja, ki dobavlja »Sadje« razne artekle, potem je treba računati še kazens za razbito embalažo. Kdo je tu na škodi? Prvotno potrošnik, ki bo tudi te stvari plačal na trgu, drugič pa je na škodi naše narodno varčevanje, kajti razvaline zabolja so še samo za treske. Kunček tresk od enega zabolja iz mehkega lesa pa zgori v bohirih petih minutah v navadni pečici. Toliko v pomislek.

Za nadaljnjo krepitev pravosodja in zakonitosti

Nista še pretekli dve leti odkar se je z uvedbo delavskih svetov in s prvim ukrepi v smerni decentralizacije in demokratizacije državne uprave začela nova etapa socialistične graditve v naši državi. To pa je bil šele začetek. Prvim korakom so sledili vedno novi in novi ukrepi našega državnega in političnega vodstva, da bi iz tkv. administrativnega socialismu čimprej prešli v pravo socialistično demokracijo. Te ukrepe je narekovala borba proti ostankom reakcije in poizkusom Informbiroja zavreti naš razvoj, kakov tudi borba proti zakonitemu spremjevalcu socialistične preobrazbe — borba proti birokraciji. Ti ukrepi, ki predstavljajo začetek procesa znanega v marksistični teoriji o državi prehodnega razdobja kot proces odmiračnja države, so znčilni prav po tem, da naj se z njimi uveljavlja dosledno in do kraja neposredno odločanje svobodnih proizvajalcev pri vodstvu gospodarstva in upravi države. Med te ukrepe spada poleg zakona o gospodarjenju z državnimi gospodarskimi podjetji in v širom gospodarskimi združenji po delovnih kolektivih še celo vrsta ukazov Predstolja Ljudske skupščine FLRJ in Ljudskih republik o preosnovah zvezne in republiške vlad in njih organov, nadalje objavljene osnovni novih gospodarskih zakonov, ki so osnova novega planskega in finančnega sistema, predvidena reorganizacija ljudskih odborov v občinske ljudske odbore, v katerih naj bi se še v večji meri uveljavlja udeležba širšega kroga državljanov v državni upravi in organizirala prava ljudska samouprava. Vse te zakonodajne akte in druge ukrepe, naj so že izvedeni ali se pripravljajo, so sprejeti in jih sprejemajo delovni ljudje mesta in vas, z razumevanjem in zaupanjem v naše vodstvo, z aktivnim sodelovanjem v obli-

ki predlogov in sugestij k objavljenim zakonskim osnovam, z veliko pozrtvovlavnostjo pri izpolnjevanju dolžnosti na njih delovnih mestih in polnim razumevanjem vseh težav, ki jih je treba še premorstiti, da dosežemo v našem gospodarstvu takšno stanje notranje konsolidacije, ki je potrebna, da bo nov finančni sistem v polnem obsegu izpolnil svojo funkcijo t. j. obzivši proizvodnji vsled večje produktivnosti, ob boljši organizaciji dela, ob pravilnejšem odnosu do splošnega ljudskega premoženja doseči dvig življenjskega standarta delovnega človeka.

V isto vrsto z vsemi temi ukrepi sodelajo, čeprav ne posegači neposredno v gospodarstvo in na vodrotje državne uprave (v ožjem smislu te besede), vsekakor tudi: vsi oni, ki so bili predmet razpravljanja na IV. Plenumu CK KPJ v juniju letos in katerih bistvo označuje najbolje naslov referata tov. Rankovića: »Za nadaljnjo krepitev pravosodja in zakonitosti.« Resolucija tega plenuma vsebuje načelne smernice, da bi se dosegla nadaljnja krepitev ljudskih sodišč in nadaljnje utrjevanje sozialistične zakonitosti na vseh področjih. To izhaja iz okolnosti, kako mesto zavzema in kakšna vloga pripada pravosodju kot entitet funkcijske enote ljudske oblasti, kot delu enotnega državnega sistema v našem državnem in družbenem življenju; pri tem je razumeti pod pravosodjem celoto tistih organov in ustanov, ki v kakršnikoli obliki sodelujejo pri ureševanju te državne funkcije radi zaščite naše državne skupnosti, njenih političnih, socialnih in gospodarskih temeljev, posamežnih pa še radi krepitve zavesti državljanov o njih osebnih pravicah in osebnih svobodi, kot nujno povezani s krepitvijo zavesti državljanov, za kolektivno delo, za izpolnjevanje dolž-

Predaja poslovalnice razkrije marsikateri greh sebičnega poslovodje

Inventurno stanje, dolžniki, upniki, saldo in podobno roji človeku po glavi, kadar je treba predati poslovalnico nasledniku. Tako je bilo tudi s poslovodjo OM Dobrna tov. Salobirjem, ko je moral pokazati čiste račune. Kup prijav strank Ljudski milici zaradi navajanja cen, razne kontrole v letošnjem letu itd. niso mogli priti tičku tako na sled kakor prav sedaj, ko je moral k vojakom. Inventurno stanje je pokazalo, da je dejansko navajali cene in tem samo z delnimi ugotovitvami oškodovali potrošnike pri manufakturi za 47.185 din. Tudi račun, ki je bil izstavljen zdravilišču Dobrnu v znesku 201.500 din, je bil poslan na napačni naslov. Vendar je dobro, če ima oče avto, ker se tako hitro poravnava — kot je omenjeno — na napačni naslov izstavljeni računi. V gotovini odstičti 201.500 din še ni zadnja beseda. To besedo bo dalo še Javno tožilstvo pred sodiščem.

-ko

Uspel teden Rdečega križa

Letošnji Teden Rdečega križa je v okraju Celje-ekoliko dobro uspel, posebno nekateri kraji so pri izvedbi Tedna pokazali veliko aktivnost.

Prednjačila je enota Sv. Rupert nad Laškim, kjer je zdravstvena ekipa pregledala 98 prebilavcev iz Sv. Ruperta in okolice. Preglede so vrili: dva zdravnika, eden dentist in dve med. sestri. Izdan je bilo precej zdravil, nekaj receptov, nekaj primerov pa je bilo poslanih v bolnično. Članstvo RK je bilo v obiskom ekipe zelo zadovoljno in je izrazilo željo, da se takšni pregledi še večkrat organizirajo.

V Gradišču je v Tednu RK predaval dr. Mrmolj o higieni in revmatizmu ter preglede uslužbenec KLO, predstavnica RK je predavala o pomenu organizacije RK, obdar pa je razdelil trem najbolj potrebnim pomoč po 1000 din. Pri razprodaji blokov in pri zbiranju prostovoljnih prispevkov se Laščani na prvem mestu.

Okrajni uslužbenici bodo začetno delo nadaljevali tako, da bodo v nekaj mesecih lahko organizirali podobne tekmovanja med vsemi desetimi podružnicami uslužbencev državnih ustanov v Celju. Na to tekmovanje naj bi se podružnice že sedaj pripravljale, tako, da bodo svoje članstvo v največji meri zainteresirali in dosegli temu primerne rezultate.

Okrajni uslužbenici bodo začetno delo nadaljevali tako, da bodo v nekaj mesecih lahko organizirali podobne tekmovanja med vsemi desetimi podružnicami uslužbencev državnih ustanov v Celju. Na to tekmovanje naj bi se podružnice že sedaj pripravljale, tako, da bodo svoje članstvo v največji meri zainteresirali in dosegli temu primerne rezultate.

V Gradišču so se to pot najbolj izkazali podružnjaki, ki so pridno pomagali pri vsem delu in pripomogli k temu, da je enota v Tednu zasedla drugo mesto v okraju. Počivalne se moramo izraziti tudi o gasilcih v Zahovkovi, ki so se na poslovilnem večeru nabornikov spomnili naše organizacije in prispevali znesek.

V Gradišču so se to pot najbolj izkazali podružnjaki, ki so pridno pomagali pri vsem delu in pripomogli k temu, da je enota v Tednu zasedla drugo mesto v okraju. Počivalne se moramo izraziti tudi o gasilcih v Zahovkovi, ki so se na poslovilnem večeru nabornikov spomnili naše organizacije in prispevali znesek.

Posebej moramo omeniti že enoti Kalobje in Sv. Jodert. V Kalobju so bili zdravniški pregleđani uslužbenec KLO, pobrali so zavestno članarino RK, prodali vse bloke in zbrali precej prostovoljnih prispevkov. V Sv. Jodert je predavala zdravnik dr. Virjakova o jetiki, raku in astmi, obisk je bil dober. Razen tega so člani RK nabrali precej prostovoljnih prispevkov.

V Gotovljah so organizirali prav lepo in uspešno predstavijo, katero je otvoril tajnik RK v Tednu na tretjem mestu. Store so četrtim, Sv. Jurij pri Celju pa na petem mestu.

Posebej moramo omeniti že enoti Kalobje in Sv. Jodert. V Kalobju so bili zdravniški pregleđani uslužbenec KLO, pobrali so zavestno članarino RK, prodali vse bloke in zbrali precej prostovoljnih prispevkov. V Sv. Jodert je predavala zdravnik dr. Virjakova o jetiki, raku in astmi, obisk je bil dober. Razen tega so člani RK nabrali precej prostovoljnih prispevkov.

Tudi ostale enote našega okraja so izvedle v Tednu RK marsikatero uspelo akcijo. Za uspešno izvedbo Tedna RK ima dosti zasluga tudi Okrajna gasilska zveza s svojimi družtvimi, ki so v mnogih primerih prispevala na poslovodstvo.

Enota v Vojniku je organizirala dve kinopredstavi za članstvo RK, ki sta bili prav dobro obiskani.

Tudi ostale enote našega okraja so izvedle v Tednu RK marsikatero uspelo akcijo. Za uspešno izvedbo Tedna RK ima dosti zasluga tudi Okrajna gasilska zveza s svojimi družtvimi, ki so v mnogih primerih prispevala na poslovodstvo.

Tudi ostale enote našega okraja so izvedle v Tednu RK marsikatero uspelo akcijo. Za uspešno izvedbo Tedna RK ima dosti zasluga tudi Okrajna gasilska zveza s svojimi družtvimi, ki so v mnogih primerih prispevala na poslovodstvo.

Tudi ostale enote našega okraja so izvedle v Tednu RK marsikatero uspelo akcijo. Za uspešno izvedbo Tedna RK ima dosti zasluga tudi Okrajna gasilska zveza s svojimi družtvimi, ki so v mnogih primerih prispevala na poslovodstvo.

Tudi ostale enote našega okraja so izvedle v Tednu RK marsikatero uspelo akcijo. Za uspešno izvedbo Tedna RK ima dosti zasluga tudi Okrajna gasilska zveza s svojimi družtvimi, ki so v mnogih primerih prispevala na poslovodstvo.

Tudi ostale enote našega okraja so izvedle v Tednu RK marsikatero uspelo akcijo. Za uspešno izvedbo Tedna RK

KULTURNI PREGLED „Savinjskega vestnika“

SKUD „FRANCE PREŠEREN“ pred občnim zborom

Dne 22. t. m. bo SKUD „France Prešeren“ polagal obračun svojega dela v preteklem poslovnem letu.

V poslednjih štirinajstih dneh so imelo vse društvene sekcije svoje občne zbrane, na katerih so do podrobnosti nje in sprejete sklepe, ki naj omogočajo v analizirale svoje delovanje v bodoče še bolj uspešno delo. Priznati je treba, da je bila bilanca dela vseh sekcijs aktivna. Strokovni vodje kot članstvo so se trudili na utrjenih organizacijskih temeljih izboljšati kvaliteto. Da trud ni bil zmanj, nam potrjujejo predvsem uspehi, ki so jih vse sekcije dosegli v tekmovalju ob 10-letnici ustavnosti OF. Lepi uspehi posameznih sekcij so dale skupen rezultat: priznanje I. mesta in nagrada s strani IOOF društva kot celoti. Občni zbori sekcijs so ugotovili, da bi mogli biti uspehi še lepsi, če bi bili člani bolj disciplinirani pri prihajjanju k vajam. Neredni člani zavirajo delo in študij celote. Delo naših sekcijs postaja vse resnejše in članstvo samo tež za tem, da ga neredneži ne ovisajo: to je vsekakor dokaz velike zavesti in odgovornosti rednega člana. Vse sekcije so zaradi vse večje poglobitve svojega dela in zaradi nadaljnje dviga kvalitete sprejete še druge pomembne sklepe, katerih učinek bo viden pri bodočih nastopih. Požrtvovalno prosotvoljno delo posameznika in celote bo gotovo kronano z uspehi, ki bodo nudili članstvu osebno zadovoljstvo, društvo in Celju pa bodo v ponos.

Notranje društveno delovanje je vključevalo mnogim objektivnim težavam, ki jih morajo sekcije skoro dnevno premagovati, živahnino, razgibano in stremi k napredku. Drugo pa je vprašanje, če je društvo tudi navzven izvršilo svoje poslanstvo, ki mu je v naši družbeni stvarnosti določeno. Kar se tiče podajanja sadov svojega dela skupnosti, vsekakor, o tem priča okoli 100 javnih nastopov vseh sekcij; negativno pa je odgovor na gornje vprašanje v pogledu zanimanja in podporo širših množic za delo v naših sekcijah, ki naj bi se zrcalo tudi v množnosti. In kje so vzroki?

Veliko se je že gorivilo in pisalo o vlogi kulturno-prosvetnega dela v sindikatih. Poudarjalo se je, da je ta podpora dela izredno važna predvsem za prevzemo miselnosti naših delovnih ljudi; vključno temu pa naše sindikalne podružnice v veliki večini v tem pogledu niso dosegli bistvenega namena, niso povečale zanimanja širših množic za kulturno-prosvetno delo. Sint-

ikalna kulturno-umetniška društva so predvsem poklicana za gojitev in prečit proslete, ki naj pomaga graditi miselnost našega novega človeka. Po svojih močeh si je tudi SKUD „France Prešeren“ prizadevalo uresničevati te vzvišene cilje, vendar pa je bilo premo deležno zanimanja, opore in podporo širokih delovnih množic, organiziranih v naših sindikalnih podružnicah. Trdim, da je v pomanjkljivi politično-ideološki vzgoji širšega sindikalnega članstva vzrok, da je tako malo interesa za delo SKUD, da članstvo — mnogokrat tudi vodstvo podružnic in podjetij — deloma podcenjuje kulturne vrednote, kar je pogosto posledica stare družbene miselnosti, vse na škodo ugleda in moči sindikalne organizacije.

Nezanimanje vodstev sindikalnih podružnic v sklopu našega društva je

vzrok, da društvo v pogledu množicnosti ni moglo napredovati, kot si je zadalo našo na lanskem občnem zboru. V tem se bo v bodoče moral spremeniti odnos sind. podružnic do društva; ta odnos je bil dolej slab, saj mnoge podružnice, vključno vsemu dostavljenemu materialu in osebnim intervencijam, niso »utegnile« pobrati in odvesti minimalne članarine naših podpornih članov. Kako naj od takih podružnic pričakujemo, da bodo svoje članstvo začenševale za aktivno društveno delo?

Pričakujemo, da se bo občnega zbornika SKUD „France Prešeren“ udeležilo — poleg vsega aktivnega — tudi številno podporno članstvo, ki naj s svojimi predlogi in sodelovanjem omogoči še večji in vsestranski napredek svojega društva.

Janko Orožen,

CELJE Z ZALEDJEM

zadružna knjižna izdaja 1948, založila Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celju

Habent sua fata libelli — knjig imajo res posebno usodo, ki res ni napisana v zvezdah, ampak jo kroji človek z vsemi svojimi prizadevanji, željami, svojimi protislovji in nasprotnimi. Tudi Orožnov vodnik po Celju in celjskem zaledju je po logiki razmer, včasih muhasti in ozkočni, tri leta čakal za pečjo pri dobrodružni založnici, dokler se v letoski pozni jeseni ni pokazal na svojem terenu, da se vendarle preizkusi, ali je še za rabo

nitosti, na katere nas Orožnov delo vseskozi opozarja. Kolikor vem, tudi se ni v delu. Zamislimo si zdaj avtorja, kakšno nalogu si je nadel! Geološko, orografsko in alpinistično izredno pisani in zanimivi gorski svet od Plešivca do Okrešlja je prav tako stisnjeno v Orožnovu knjižico. Poleg Seidla, Kocbeka in Badjure ni imel avtor pravzaprav ničesar pri roki. In vendarle je sama Raduha vredna geografske in alpinistične monografije, saj take gore ni v slovenskih Alpah od Tagliamento do Pesnice. Razume se, da za poznavalca navede v knjigi ne zadostujejo. Dobiš občutek, kakor da je popotno palico zamenjal avto, ki je poslal spomor in žlizec med stare, dobre, ljubeče popotnike, ki so pretaknili vsak kot naše ljube deželice. Z zanimanjem pa se ustavimo ob poglavju »Revirje«, ki jih avtor sam podrobno proučuje in bo njegov študij verjetno tehten donesek k zgodovini in industrializaciji slovenskega ozemlja.

Vendar s tem ni rečeno, da knjiga ne bo s pridom služila širokim platem, čitajočega občinstva za razglevanje v pokrajinskem in zgodovinskem območju, v katerem živimo in delamo. Mnogim bo dalje služila za pobudo k delu. Koliko je tu še ledine, ki čaka pridnih rok, discipliniranih ljudi! Saj je to v vsakem pogledu takoj bogata in mikavna pokrajina: v geografskem, zgodovinskem, gospodarskem, prirodopisnem, tujskoprometnem, turističnem, alpinističnem, folklornem in kulturnem. Napisati vodnik, ki bi ustrezal v vseh pogledih, je torej danes nemogoče, ker bi bilo treba opraviti pred njim celo vrsto del.. Če pa hočemo pisati znanstveno delo, se moramo nujno omejiti. Priznati moramo prof. Orožnu, da je s svojim delom za ljubitelja naših krajev zbral lepo število dejstev, na katere radi pozabljamo, kadar nam čas dopušča, da gremo v pokrajino, ki jo on obravnava. Za nami je sicer poletje, čas izletov in potovanj, toda tu je lepa, topla jesen, ki nam s polno roko ponuja žar in čar svojih čudovitih barv. Pojdimo na pot, spoznavajmo svet!

to

SLOVENJ GRADEC OB 700 LETNICI

Letos je Slovenj Gradec — mestce med gorami, ki kakor otrok v materinem naročju počiva v soteski med Postojnijo in Uršljo goro (F. K. Meško) — zabeležil 700 let, ko je dobil mestne pravice. Dobil jih je torej 200 let prej, ko Celje; ja t. n. . . .

Postanevi Slovenj Gradca jo vsekakor vezan se na starejšo rimska naselbino Collatio; toda to je bila le manjša poštna naselbina in je za ljudskega preseljevanja propadla. Na tem mestu je danes Stari trg, nekako predmestje današnjega Slovenj Grada, in v čigri bližini so odkrili staroslovenski grobišči. Andeks-Meranci so najbrže ustanovili novo naselbino, ki je dobila ime Gradec.

Leta 1251 se Slovenj Gradec imenuje »forum« z lastno majhno župnijo, mitnico, sodnijo in novčarno. Takrat je postal last patrijarhov, ki so mu dočelo oskrbeli obzidje in se 1267. že nazivlje »civitas«, vendar ga še patrijarh Rajmund 1274. zopet imenuje samo »forum«.

V spomin na 700 let življenja tega mesta je letos meseca septembra izšla založbi Mestnega ljudskega odobra Sloveniaj Gradec lična knjižica. V njej je sedem domačinov intelektualcev napisalo devet poglavij iz življenejšega Slovenj Grada z namenom, da bi pomagala razjasnitvi in dopolnitvi slike preteklosti mesta ter da bi »nam s pomočjo te jubilejne publikacije vse zgodovinske in kulturne dediščine mesta postale dražje in pomembnejše«.

Topli uvodni besedi F. K. Meška sledi članek Jara Saša o arheoloških najdbah na krajih, kjer je pozneje nastal Slovenj Gradec, nato nam Ivan Grobelnik opis Sloveniaj Gradec v srednjem veku, Josip Mravljak pa reformacijo v Sloveniaj Gradcu, naslednje poglavje o umetnosti v Sloveniaj Gradcu je prispeval Jakob Soklč, nato zopet Ivan Grobelnik o Sloveniaj Gradcu v zadnjih dveh stoletjih, Jakob Soklč o Sloveniaj Gradcu po prvi svetovni vojni, Bogdan Žolnir po o slovenjegraskem okraju med narodnoosvobodilno borbo; vsebinu zaključuje Vanč Gamsov geografski oris Sloveniaj Grada in okolice. Vsa poglavja dopolnjujejo tudi primerne slike in zemljovid Sloveniaj Grada in okolice.

Nam Celjanom pa je izid knjižice se posebej povečal željo, da bi imeli čimprej v rokah jubilejno publikacijo za našo petsto letnico — Celjski zbornik. Upajmo, da do tega ni daleč!

Petdeset let dela v ljudski prosti naj bo vzor mladi generaciji

Petdeset let dela v poklicu je zelo dolga in lepa doba. Petdeset let prostovoljnega, brezplačnega dela in udejstvovanja v kulturno-prosvetnih organizacijah pa predstavlja neko izredno vztrajnost in delovno zavest, predvsem pa globok človeški občutek do skupnosti in prav posebne ljubezen do domovine. Le kdor in polni meri poseduje vse te vrline, lahko vztraja tako dolgo dobro pri tem ne lahkom, vendar pa tako lepem in plemenitem delu. Postavimo za primer, da bi tak kulturno-prosvetni delavec obiskoval vaje in enkrat na teden po 2 urah (vaje su običajno dvakrat na teden po dve urah), koliko svojega prostega časa je dal skupnosti, da kulturno-vrednost tako dela, ki je bilo dan skupnosti in plemenite ljubezni do stvari same, ni mogoče dovolj visoko oceniti.

Ivan Perko pa je najstarejši godbenik »Prešernovega«. Pri vojnah je bil najprej trebontec — ali kakor so receno takrat zornist. Ker pa je bil za glasbo nadarjen in je imel veselje do godbe, je prišel leta 1909 k vojaški godbi v Mariboru, pri kateri je igral do konca prve svetovne vojne. V začetku leta 1919 je postal član zelenčinarske godbe v Celju, kjer je tudi leta 1922 stopil v službo pri zelenčincu. V času med prvo in drugo svetovno vojno je bil zelenčinarski godbi zvest in marljiv godbenik v njenih delih in težkih časih. Marsikaj zanimanje je doživel v tem času pri zelenčinarski godbi. Kdo bi mogel danes povedati, pri koliko stotinah ali bolje rečeno tisočih vajah, nastopih in koncertih je v tej dobi Perko igral. Saj je godbi posvetil skoraj vse svoj prosti čas v življenju, ki mu zaradi tega ni bresplodno potekalo. Bil je sposoben in vedno reden godbenik, zato je tudi nudit mlajšim tovarisci pri godbi svojo pomolj v svoje znanje. Po tolikih letih igranja pa je na Perko še vedno mlad in čil, glasba ga ohrenača. Kot zelenčinar je sicer že v zanimalnem pokolu, kot godbenik pa že dolgo ne misli na pokojo. Še vedno je aktiven član »Prešernovega« — prej zelenčinarske godbe. Saj ni bilo in se ni nobenega koncerta ali nastopa godbe, pri katerem ne bi videli našega Perkota z njegovim mogočnim glasom. Vsi Celjanji ga poznamo in si brez njega kar ne moremo misliti »Prešernovega« godbe. Perko pa ni le najstarejši član ter najbolj delavne godbe v Celju, marveč je vsem mlajšim in mladini vzor rednega in discipliniranega godbenika. Take si misljijo: če lahko Perko redno prihaja k vajam in nastopom, zakaj bi ravno mi mlajši tega ne zmogli. In tovarisi ga imajo prav radi, razume žale, ki se doma pri godbenikih in tudi sam rad večkrat kakšno okroglo razdere. Ker si res moremo misliti »Prešernovega« godbe brez našega Perkota, mu prav tako kot njegovi tovarisi pri godbi žele tudi Celjanji, da bi tudi v zdrav s svojim mogočnim basom še dolgo grmel po Celju.

S takim kulturnim večerom, ki bo mnogim prinesel najlepši umetniških doživljaj, bomo našlosvesne počastili naš veliki državni praznik. Koncert bo 28. nov. to je na predvečer praznika, ob 20. urah v dvorani kina Metropol. Vstopnice se lahko rezervirajo takoj v Glasbeni šoli, na kar se posebej opozarjam sindikalne podružnice in množične organizacije. Če ne vstopnicam se običajne.

Pred novo premiero v Mestnem gledališču

Danes zvečer se bo v Mestnem gledališču dvignil zastor za tretjo premiero v letoski sezoni. Bo taka Špirčarja pravljica igra z godbo, petjem in plesom, ki jo v režiji Branka Gomboča postavlja na oder mladi gledališki ansambel povečan z amaterji mladino in gojenkami baletne šole Sonje Gorjančeve.

Z avtorjevim dovoljenjem je režiser igro predelal in izpopolnil s programom, ki ga je spesnil Fran Roš ter z godbo in petjem komponista Avgusta Cererja. Orkester sestavlja članici celjskih orkestrov, vodi ga pa sedmošolce Ciril Vertačnik. Scena je izdelana po načrtih akad. slikarja Mar-

Na sliki je poleg Perkota najmlajši »Prešernovega« godbenik. To je malo flautist Ludvik Leskovšek, ki smo ga že večkrat videli, kako med igranjem moško korakajo po celjskih ulicah poleg svojih odrastih tovarisev. Ludvik poseča drugi razred gimnazije in je za glasbo izredno nadarjen. Lahko tudi povemo, da vadijo pri »Prešernovem« še celo gnezdo takih mladih zlatekijnih kosev, ki bodo kmalu godni in bodo pomolj vse v »Prešernovem« godbe. — Oražem in Perko sta nam in nam bosta tudi vedno ostala kot dva svetla vzorja v znamenju in nesčasnega dela za dvig naše kulture.

ANTON ORAŽEM, krajski mojster v Gledeški ulici, je po svojem delu najstarejši pevec »Prešernovega« pevskega zborna in brez dvojna najstarejši aktiven zborovski pevec daleč na okoli. Oražem je krepa gorenjska korenina, Rodil se je v Dobu pri Domžalah, v Moravčah na Gorenjskem pa se je izselil krajščki občti. V Moravčah so imeli tisti čas dober pevski zbor, ki ga je vodil marljiv javni delavec, solski upravitelj Toman. Po končani učni dobi je postal leta 1900 član tega pevskega zborna, na zapadu do najvišjega grebena Savinjskih Alp in na vzhodu do Sotle. To je precej kompleks, prelep del naše dežele, in bi zaslužil temeljitev obravnavne z globljo zamislito in natančnejšo izvedbo. Za ožje domoznanstvo bi vsekakor lepo služila zgodovinska monografija mesta Celja, vsaj nekak slovenski odgovor na načinljivo brošuro, ki jo je med okupacijo z zgodovinarsko ambicijo napisal G. May. Postavim poglavje o zgodovini celjskega področja: zgodovinarje ne bo zadovoljil avtorjev pogled na 18. in 19. stoletje. Toda koliko morajo še zgodovinarji raziskati na področju gospodarskega razvoja mesta Celja in okolice, da ne bo treba govoriti samo načelno, ampak konkretno, oprt na zgodovinsko gradivo! V Celju imamo v muzeju oddelek NOB, nimamo pa zgodovinarja, ki bi sistematično proučeval zgodovino NOB, kakor to za Maribor menda dela Zgonik. Oražem na poglavje o tem ne more biti izdelan.

Celjsko pevsko društvo je bilo ustanovljeno leta 1894 in je bilo dolga leta edino slovensko društvo v Celju. Poleg gojitev petja v glasbi je vodilo tedaj to društvo izredno osto obrazbeno borbo pred nemškim nacionaletom ter nemško gospodarsko-kapitalistično invazijo v slovenske kraje in na Jadran. V Celjskem pevskem društvu, ki je imelo tiste čase najboljši pevski zbor na Spod. Štajerskem. Leta 1906 je postal član Celjskega pevskega društva, pri katerem je sodeloval od leta 1906 do leta 1948, ko je Celjsko pevsko društvo vstopilo v celoti v SKUD »France Prešeren«.

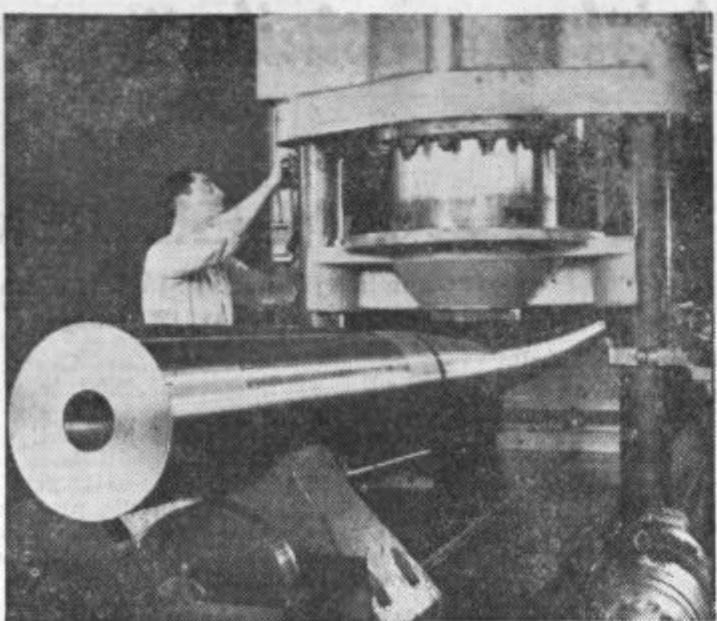
V času Avstrije, pred prvo svetovno vojno, je bil slovensko kulturno-prosvetne delave v Celju v stalni nevarnosti pred raznim napadi. Organizirane bande nemških in nemških razbijalcev so razbijale vsako slovensko prireditve in napadale tudi posamezne slovenske kulturno-prosvetne organizacije. Zaradi tega sta moralni pevski v tamkih občinah oknata na slovenskih hišah. Tedaj je prišlo do takih razbojnictev, da je morale nastopiti vojaštvo. Tako je bilo tedaj v Celju in naša mladina danes niti ne sluti koliko vtrajnosti in narodne zavesti je bilo treba, da slovenski človek v takih okoliščinah ni omagal.

Naj jubilant Oražem je po 50 letih petja še vedno aktiven pevec pevskega zborna »France Prešeren«. Pevski zbor ga steje med svoje najbolj pridne pevce, kajti on prihaja redno v pevskih vajah, razume žale, ki se doma pri godbenikih in tudi sam rad ravno petje tisti čarobni učenek, ki ga ohraňuje mladega in mu daje svečino?

Pri pevskem zboru je Oražem dober tovaris med tovarisi in pravi, da se prizjetno poslušati v lepi harmoniji in tovariskem okolju.

Tudi pevoden poleg tov. Oražem najmlajšega »Prešernovca«. To je malo Riko Foglar, ki obiskuje harmonikarsko šolo in že igra v harmonikarskem zboru, ker je za glasbo izredno nadarjen. Na občnem zboru društva 22. t. m. nam bo gotovo kaj zaigral in morda zapeč zraven. Tu vidimo, kako nam ob krepko rastilih debilih poganjajo v kulturno-prosvetno življenje nove sveče mladine.

F. R.</p

Primer visoko razvite težke industrije v ZDA. Na sliki vidimo 400 tonsko hidravlično stiskalnico, ki obdeluje 90 mm tankovski top. — Takih cevi izdelata tovarna v državi Ohio 97 na dan.

Gibanje prebivalstva v preteklem tednu v Celju

Rojstva:

Od 5. do 12. novembra 1951 se je rodilo 19 dečkov in 19 dekle.

Poročili so se:

Avtogenški varilec Rozman Martin in elektrovarilek Kukovič Antonija, oba iz Celja; sofer Kačičnik Avgust in trg. pomočnika Turniški Sabina, oba iz Celja; delavec Čretnik Franc iz Celja in posestnika hči Bergant Ida iz Orečja; Kriko; kmet Presleč Alojz iz Velikega Kamna in gospodinja Blaznik Rosalija iz Celja; čevljarski pomočnik Es Franc in kraščarski pomočnik Tomaz Silva, oba iz Celja in sodar Ločnik Mihail in delavka Korosec Justina, oba iz Celja.

Umrl so:

Posestnik Diomed Anton, star 57 let iz Rožnega vrha, Smartno v Rožni dolini; gospodinja Planina roj. Blah Marjeta, starca 92 let iz Celja; dojenček Kuzman Boris iz Celja; gospodinja Proseč roj. Rajtmajer Julijana, starca 74 let iz Celja in Suhačolčan Alojz, star 35 let iz Marija Grada.

v Celje-okolici

v času do 5. do 10. novembra 1951

Rojstva:

Rojenih je bilo 17 dečkov in 15 deklek — skupno 32 novorojenčkov.

Poročili so se:

Hribenik Jožef, mlinar iz St. Andreja in Podlesnik Ivana, kuhanec iz Celja; Majhen Janez, žerjavodvodja iz Stor in Ratej Marija, roj. Vavpetič, tov. delavka iz Stor; Cizelj Adolf, kmet iz Sv. Ruperta in Kocbek Klara, tov. delavka iz Sv. Ruperta; Ribič Franc, tov. delavka iz Latkove vasi št. 6 in Zohar roj. Ahac, nameščenka iz Kaplje vasi; Sanca Alojz, livar iz Petrovč v Mramor Matilda, delavka iz Petrovč; Smrečnik Anton, mlinčnik iz Sežane in Kristan Frančiška, poljedelka iz Zavrha pri Dobrni; Rečnik Karel, tov. delavka iz Dobrave in Operčkal Antonija, gozdni delavec iz Bukovlj; Zdolšek Anton, poljedelec iz Dobja, KLO Dramlje in Voduški Neža, poljedelka iz Jarmovca, KLO Dramlje; Vodušek Martin, tov. delavka iz Jarmovca in Leskovar Marija, poljedelka iz Sv. Uršule, KLO Dramlje; Zidanček Franc, poljedelec iz Jazbine in Gorjup Jožefka, poljedelka iz Gruši; Skutnik Stanislav, poljski delavec iz Čreškove in Korenaka.

"KOVINA"
CELJE, STANETOVA ULICA 4

Kmetje, potrošniki, obrtniki!

Vabimo Vas, da si za nakup, brezobvezno ogledate našo novootvorjeno maloprodajno trgovino.

ŽELEZNINARSKE STROKE

(v prostorih bivše trgovine Rakuš) Celje, Stanetova ul. 4

Nudimo razno okovje, orodje za poljedelstvo in gospodarstvo, šine za vozove. S posebno pozornostjo pa smo opremili gospodinjski oddelek, kjer morete poleg jedilnega pribora kupiti vsakovrstno posodo, štedilnike in slično.

Poštigli Vas bodo strokovno verzirani uslužbeni do ugodni tržnih cenah. * Ugodne prilike ne zamudite ter pohitite z nakupom, dokler založa traja!

INERCIJA

Pozitivni bralci »Savinjskega vestnika« je pestal morda pozoren na besedo »inercija«, ki je bila uporabljena in v omenjenem poenu napačno obrazložena v polemiki z... na celjski kirurgiji. Ker se izraz inercija često uporablja v fiziki, tehniki kot v vsakdanjem življenju in da bi ne bilo nejasnosti ter nepotrebne hude krvi, se mi zdaj potrebno, da pojasnim na kratko tole:

Dzri, v vseh latinskih slovarjih kot v Slovenskem pravopisu najdete pod besedo inercija le prevod len, nedelovan. Vemo pa, da dobe in so doble gotove besede pomen, ki v gotovem smislu odstopa od prvotnega kot posledica asocije, ki jim ga je lahko npr. zgodovina, redki znadčni dogodek, poznane osebe itd. Tako, če povem grob primer, ni danes Quilling ime norveškega ministrskega predsednika za časa Nemcev, temega sodelavca okupatorja samo ime, ampak nam označuje vsakega temesa pogamča bilokinega okupatorja. Takih primerov je dosti.

Vsek popvrečen poznavalec fizike, ki se še iz srednje sole spominja Newtonovih aktions, bo vedel, da pomeni beseda inercija poleg zgoraj omenjenega prevoda, ki ga uporabljamo v psihološkem smislu, tudi vztrajnost. Prvi Newtonov aktions, ki se splošno imenuje Princip inercije ali zakon vztrajnosti se glasi: Vsako telo vztira v stanju morjanja ali premočnega gibanja, če ga k spremembi tega stanja ne prisilijo sila, ki delujejo nanj od zunaj. To se pravi, telo vztira v svojem stanju, telo je lenivo in je zato potrebna neka sila, da premaga inercijo, vztrajnost, lenivost telesa.

Od tod uporaba besede inercija za vztrajnost. Takih primerov lahko naštejem več. N. pr. Inercionalni koordinatni sistem. Vztrajnostni moment, ki ga poznamo iz mehanike, imenujemo v nemščini Trägheitsmoment. Nemški prevod latinskega inertia, se pa glasi. Trägheit, Unlust. Tudi tu očitna uporaba inercije v pomenu vztrajnosti. Dalje poznajo Francoski izraz force d. inertie, kar najdete v slovarju prevod vztrajnost in neinvost oziroma nedelavnost.

Zato je uporaba besede inercija namenoma vztrajnost dopustna in pravilna ter grozinja z Glonarjevim slovarjem tujk neutemeljena. Jasno, najlepše je pa pravilo, izogibati se tujk, če imamo za to domače, slovenske izraze.

ŠAH

Ženska sekacija SSD Celje

Sindikalno žahovsko društvo ima med svojim članstvom pravkarino Slovenije v ženskem tenu tovarisko Pogranic Ložka. Zato se je društvo odločilo ustanoviti žensko sekijo, ki bo imela lastne žahovske večere, tekmovanja, turnirje itd. Prvi sestanek bo v sredo 21. novembra ob 7. uri zvečer v Šahovskem domu (OF Dom, Razlagova ul.) Pripravo se lahko tudi začetnice, ki jim bo društvo nudilo teoretični začetniški pouk.

Šahovski dom

Šahovski dom je odprt vsak dan od 15. do 22. ure, ob nedeljah pa od 9. do 18. ure. Pionirji imajo vstop samo od 15. do 18. ure delavnikov, ob nedeljah pa cel dan. Vseslovenski obiskovalcu je na razpolago Šahovska literatura, dnevno časopisje, Savinjski vestniki in revija Tovaris. Vstopnine 2 din za pionirje, dijake, pripadnike JA in organizirane sahiste, za vse ostale 5 din. Šahovska dvorana je toplo zakurjena ter pod stalnim nadzorstvom, tako, da nudi prijetno bivanje mladini, kakor vsem ostalim.

OBJAVE IN OGLASI

KLUB PRI MO OF

Priredi v klubskih prostorih v stavbi MO OF v Kajuhovi ulici za člane kluba v sredo 21. novembra ob 19. uri predavanje:

O vtičih s potovanja po Sveti
Predaval bo tov. Sergej Vošnjak, urednik
»Slov. poročevalca« iz Ljubljane.

OPOZORILO!

Vsi, kateri so se prijavili zaradi zaposlitve pri Posredovalnicu za delo in se niso zapomnili, naj se javijo pri Posredovalnici do 24. novembra 1951. Opozorjam tudi mladino, katera ni bila sprejeta v učenje, da se tudi zglaši do omenjenega datuma.

Poverjeništvu za delo, MLO Celje-mesto

OPOZORILO!

Obveščamo občinstvo, da bo toplovodno kopališče na Šländrovem trgu št. 5 z dnem 20. novembra stavilo v obrat tudi parno in toplozračno kopališče, ki bo odprto za moške vsak tork, za ženske pa vsak četrtek od 13. do 20. ure.

OPOZORILO SOFERJEM IN VOZNIKOM!

Na progi Celje—Dravograd na km 5,5 od Celja, kjer tir križe zvezno cesto v Medilogu pri Celju, so dne 7. novembra t. l. postavili zapornice, ki se zapirajo redno 5 minut pred prevozom vlakov preko ceste. Opozorjam vse, ki uporabljajo cesto, da pazijo tudi na tem cestnem prehodu na zapornice.

Secija za vzdrževanje proge, Celje

FIZKULTURA

Skupščina Telovadne zveze Jugoslavije

Preteklo soboto in nedeljo je v Ljubljani bila skupščina Telovadne zveze Jugoslavije. Poseben poudarek so dali tej skupščini načelo najvišji predstavniki oblasti a podpredsednikom Prezidija FLRJ tov. Jožetom Rušom na čelu. Razprava o delu in bodolah nalogah je bila zelo izvahna in temeljita in je pvedla do stvilnih vajnih sklepov, ki bodo nadaljnemu delu telovadnih organizacij med naso mladino dali poseben pomen in razvoj. Med drugim prevezame pretežni del vzgoje naše mladine Telovadna organizacija, nadalje se bo zmanjšal tekmovalni program

z namenom, da se tudi v naših telovadnih organizacijah pristopi k stednji in da se eden izmed njih imenuje Telovadna organizacija »Partizan«. Gotovo bodo ti sklepi mnogo priznati v prevezmi telovadnih organizacij in sklepom Telovadne organizacije. Če povemo še to da je za predsednika Telovadne organizacije »Partizane« soglasno izvoljen podpredsednik Prezidija FLRJ tov. Jože Rus, nam je jasno da organizacija »Partizan« stopa v novo uspešno obdobje dela.

Nedeljski nogomet v Celju

V nedeljo so Celjani postavili na zeleno polje dosegajoč največje število nogometnark. V Teznom pri Mariboru je gostoval v prvenstveni tekmi mladinske vzhodne lige 2. Celje ter odigral s tamkajšnjim Kovinarjem prvenstveno tekmo neodločeno 2:2, kar je lep uspeh za mlado moštvo Železnika. Na Glaziju pa je nastopilo kar 110 nogometnark. Gotovo je pa so svojvrstni rekord. Primerjava je bila dosegla 110 minuti drugega polasta, na padalcu nikakor niso znali spraviti zoge v mrejo, šele z dosegom enajstmetrovko, katerega je realiziral Dobrajo, so si ustvarili prednost, ki je pa niso znali zadržati in so tudi dosegli z enajstmetrovko izenacili. Bilo je dovolj lepih prilnosti tako pred golom Gregorčiča, tu sicer igralci so bili zelo slabih, včasih pa moralog strleči. Vsa poteka v napadu Železnika je imela toliko prilnosti, da bi vsakodobno lahko strelič v prva dva gola. Toda vedeti morajo, da je treba za doseganje potrebnega znanja in doseganje uspeha predvsem vežbanje in več truda. Primer Poslinek, katerega je 43letni srednji kričar Gregorčič Janežek klub prednosti pri 100 odstotnih pozicijah vedno dohitel, gotov je njeni ni v povahu. Imel je vsaj tri tak prilnosti, katere pa zaradi slabega, skoraj nemogučega izčišanja prednosti ni mogel izkoristiti in je v dvoboju s tem »starškom« bil vselej porazen.

Pionirji: Kladivar: Kovinarska ind. žola 1:1

Pionirki so sicer pokazali zivahno igro,

toda nikakor se ne morejo navaditi da bi držali svoja mesta. V enajstoricah pa je bilo opaziti par izredno nadarjenih nogometnark, ki bodo z rednim vežbanjem dosegli še lep razvoj.

Mladinci: Kladivar II: Kovinar (store) 0:1

Drugega moštva Kladivarjeve mladine je bilo dober odpor boljšim mladincem Kovinarja. Kovinar je dosegel zmagonosni gol iz 11 metrov, ki pa je bila popolnoma upravljena.

Kladivar B : Grafičar (Celje) 2:1

Nadalje sta se v dopoldanskih urah sledili že enajstorice Kladivarja B in agilnega aktiva celjskih Grafičarjev. Zaradi očitne napade sicer dobrega vratarja Polutnika so Kladivarjevi igralci prispeli do težke zmage.

Posebno je ugajala borbena in povertovana igra celote enajstorice Grafičarjev. Ce bi ta enajstorica imela v napadu le enega dobre streleca bi nadkrilila B moštvo Kladivarja. Drugače pa je bilo v obeh enajstoricah opaziti nekaj dobrih nogometnark, ki bi ob pridnem in vestešnem vežbanju lahko mnogo več pomenili v celjskem nogometu.

Prvenstvo LRS:

Kladivar : Železnikar (Maribor) 1:3 (0:1)

V prvi popoldanski urki sta se srečali na istem prostoru v oddolžilni tekmi prvenstva vzhodne mladinske lige domači Kladivar in Železnikar iz Maribora. Kladivarjeva enajstorica je igrala sicer za oko lepo, toda ne efektivno. Enajstorica Železnika pa je dosegla ravno nasprotno. Igrala je enostavnejši, toda mnogo bolj koristno. Od starih prisojnih enajstmetrovk (kar je zelo mnogo), ki so bile dosegene proti Železnikuju tri in proti Kladivarju ena, sta bila dosegene le dva zgodnjih. Kladivar je od treh izkoristil le eno. Po poteku igre bi odgovarjal neodločen rezultat.

Kladivar : GREGORČIČ (Jesenice) 1:1 (0:0)

Gregorčič je v tem srečanju neprizakovano dosegel veliki uspeh. Vsekatror je ta uspeh po nedeljski igri tudi zaslužil. Domaća enaj-

SLOVENSKO PRVENSTVO V UMETNEM DRSANJU BO LETOS V CELJU

V nedeljo 11. novembra je bila v Ljubljani pod predsedstvom podpredsednika tov. Rika Presingerja in hokej na ledu Slovenije tov. Rika Presingerja in Celja skupščina Zveze za drsanje in hokej na ledu Slovenije. Na tej skupščini je bilo sprejetih več sklepov, predvsem v pogledu razširitve osnovne panoge drsnih sportov, to je umetnega drsanja. Izvoljen je bil nov petnajsti članski upravni odbor Zveze za drsanje in hokej na ledu, ki bo pred predsedstvom tov. Rikom Mirko, do sedanjega predsednika Zveze, gotovo tudi nadalje z uspehom vodil slovenski drsnalni sport. Sklep, da se republiko prvenstvo vrši v Celju v dneh 26. in 27. januarja 1952, bo potrebovalo vodljivo vplivalo na razvoj to sportne panoge v Celju. Istočasno bo v Celju tudi velika drsnalna revija s sodelovanjem najboljih jugoslovenskih drsalcov v drsalk, na celju z drsnimi pravkami Silva Palme in Markom Lajovicem.

V hokeju na ledu se predvideva v Celju več mednarodnih srečanj in srečanja z najboljimi jugoslovenskimi hokejskimi moštvi, kar bo gotovo povzročilo viden napredok teh sportov v Celju.

VSE LJUBITELJE ODRA

vabi Gledališka sekacija »SKUD France Prešern« da se odzovejo temu vabilu in se prijavijo za igranje v pondeljek ob 6 zvečer v Rdečem kotičku na celjski postaji. Na sestanku se bomo pogovorili o bodočem odrskem delu!

V torku 20. nov. bo ob 18. uri v Upravnem pisarni Celjske tiskarne posvet v etiških drsalcov v drsalk ter igralcev hokeje na ledu. Člani upravnega in nadzornega odbora imajo sjetje isti dan v istih prostorih ob 19.30 ur. Pridite vsi in točno ZSK Kladivar Celje

OGLASI

ISČEMO STARJESEGAG izkušenega strojnika za Deutz agregat na lesno-plinski pogon. Plača po uredil. Pisemne ponudbe poslati na upravo LIP-a Celje, Jurčičeva ulica 1. UGODNO PRODAM dobro ohranjen globok otroški vozik. Naslov v upravi lista.